

A stylized illustration of a modern sports hall with a high ceiling and large windows. Several people are on the basketball court, some standing and some in motion. The scene is framed by large green leaves on the left and right sides.

Valmentajakysely 2025 – Urheiluakatemiavalmentajat

Selvitys urheiluakatemiavalmentajien koulutuksesta, osaamisesta, oppimisesta, osaamisen kehittämisestä ja osaamistarpeista

Valmentajakyselyn toteutus

Tavoite

Muodostaa kokonaisvaltainen kuva urheiluakatemiavalmentajista ja

- koulutustaustasta
- arvioidusta osaamisesta
- osaamisen kehittämisestä
- oppimisesta
- osaamistarpeista.

Toteutus

Kysely toteutettiin JOUVA- ja HULK-hankkeiden, Olympiakomitean ja KIHU:n yhteistyönä keväällä 2025.

Vastaajien taustatiedot

265

Vastaajaa

1-33 valmentajaa /
organisaatio vastasi

82%

Miehiä

Miehiä = 217
Naisia = 48

44

Keski-ikä

Vaihteluväli: 20–70 vuotta

18

Valmennusvuotta

Vaihteluväli: 1–54 vuotta

Valmentajien työnimikkeet

Urheiluakatemiavalmentajilla oli laaja työnimikkeiden kirjo, joka voi heijastaa urheiluakatemiatoinnin monimuotoisuutta ja valmentajien erilaisia rooleja.

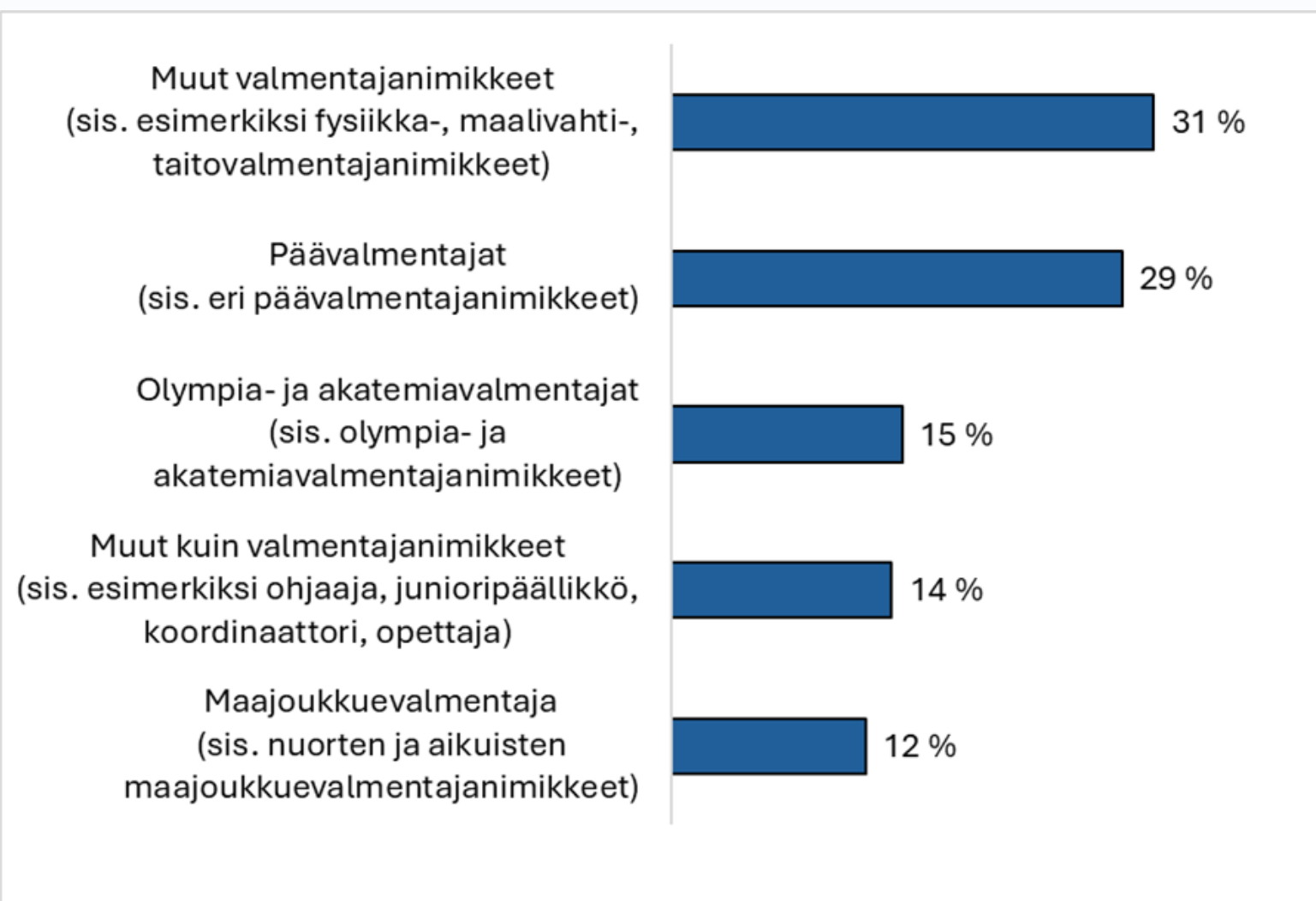
30

erilaista valmentajanimikettä

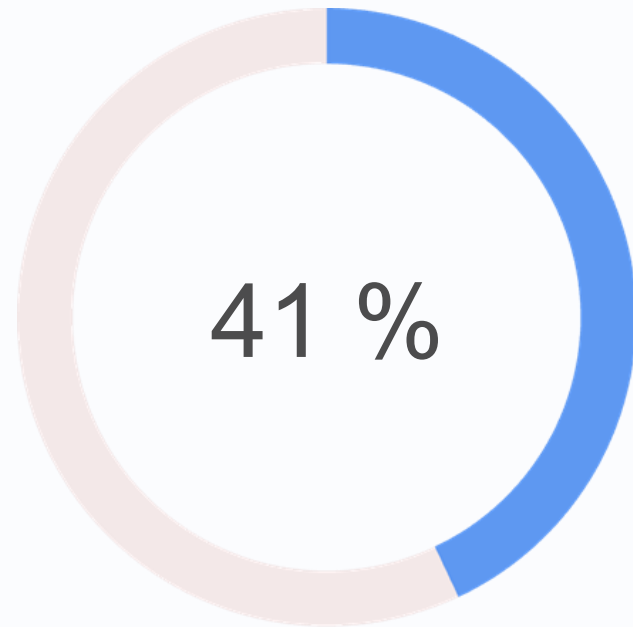

20

muuta kuin valmentajanimikkeitä

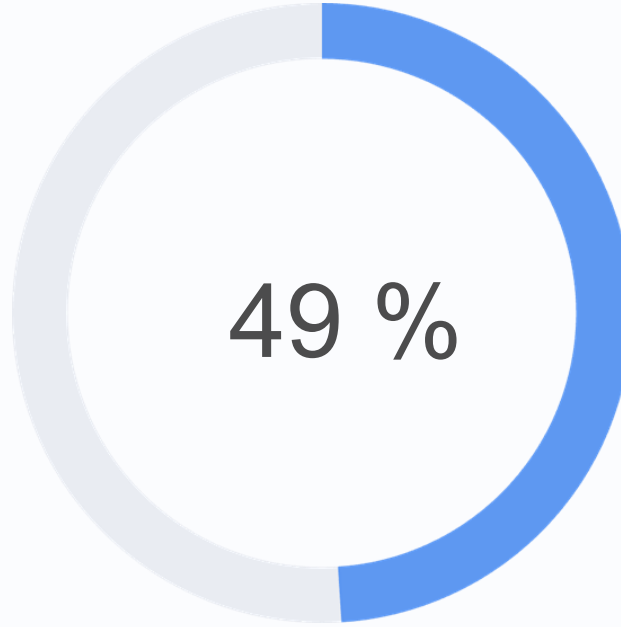

Valmentajien työajat ja työnantajat

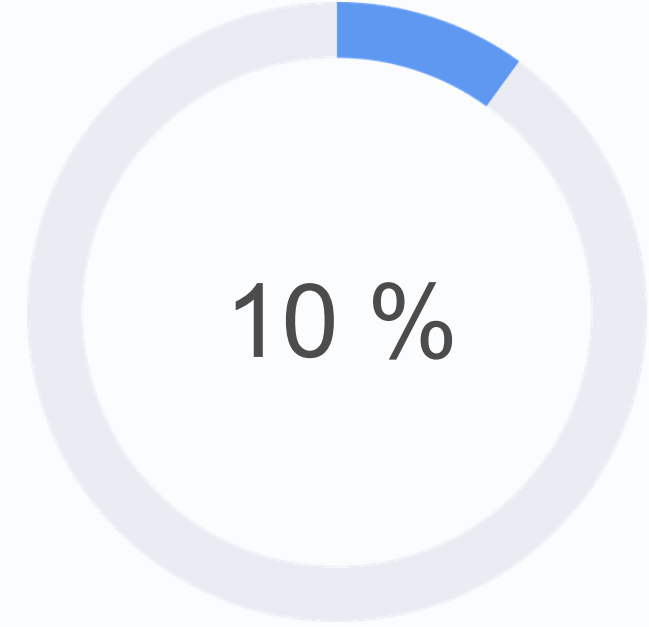
Päätoimisia

Kokoaikaisesti tai yli 20h/vko

Osa-aikaisia

Alle 20h/vko

Vapaaehtoisia

Kokoaikainen työskentely oli huomattavasti yleisempää miehillä (38 %) kuin naisilla (21 %). Vapaaehtoisvalmentaminen oli yleisempää naisilla (21 %) kuin miehillä (8 %).

Palkanmaksu

Vain 4 %:lla
urheiluakatemiavalmentajista
palkanmaksuun osallistuu vain yksi taho

Päätyönantajat

- Urheiluseura 40 %
- Kunta/kaupunki 19 %
- Toimin yrittäjänä 8 %

Muut eniten palkanmaksuun osallistuvat tahot

- Urheiluseura 38 %
- Urheiluakatemia 23 %
- Lajiliitto 23 %

Koulutustausta

67 %:lla

opetus-/liikunta-
alan koulutus

Ammatti- ja liikunnanohjaajatutkinnot
ovat yleisimpiä

93 %

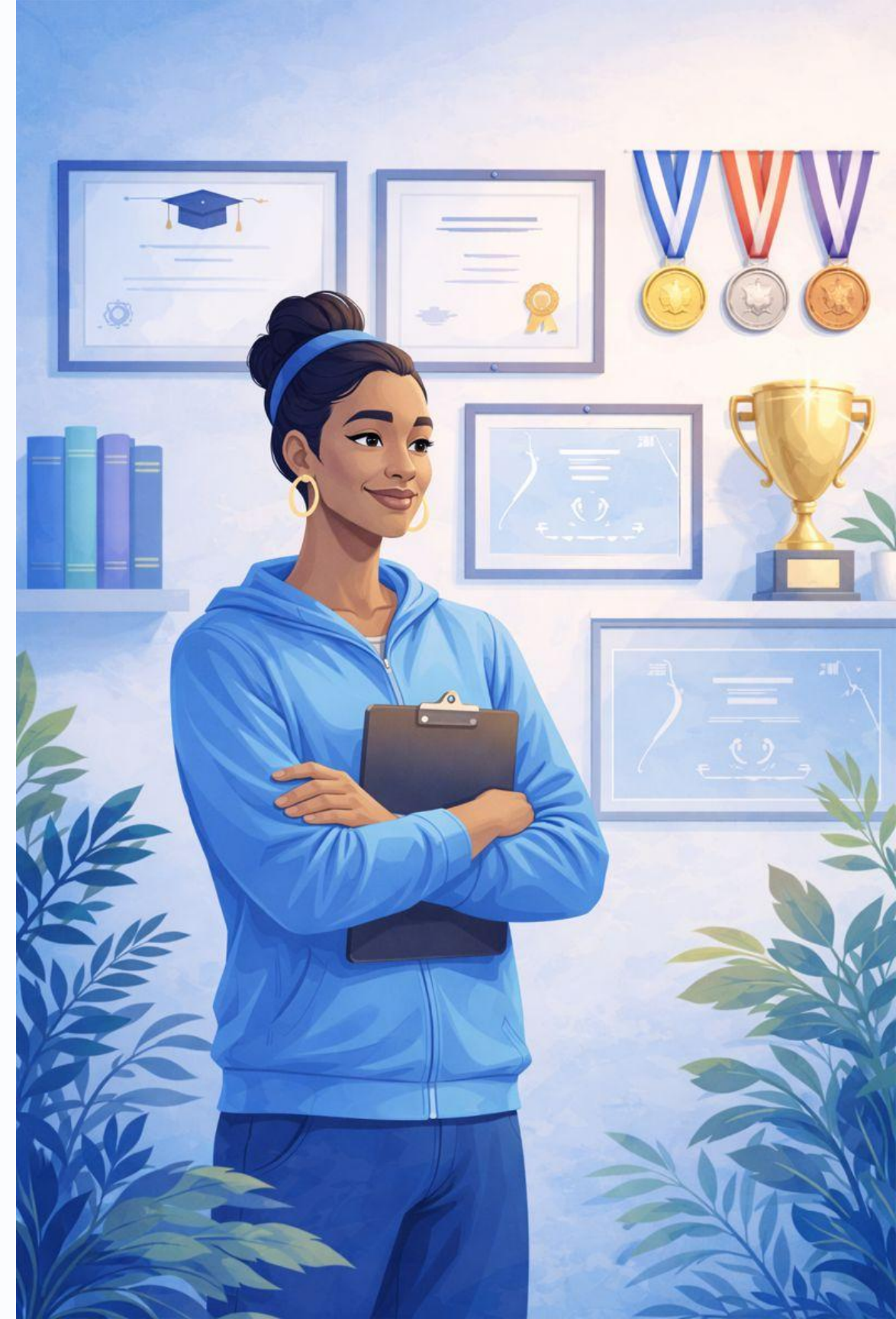
on
valmentajakoulutus

2,3

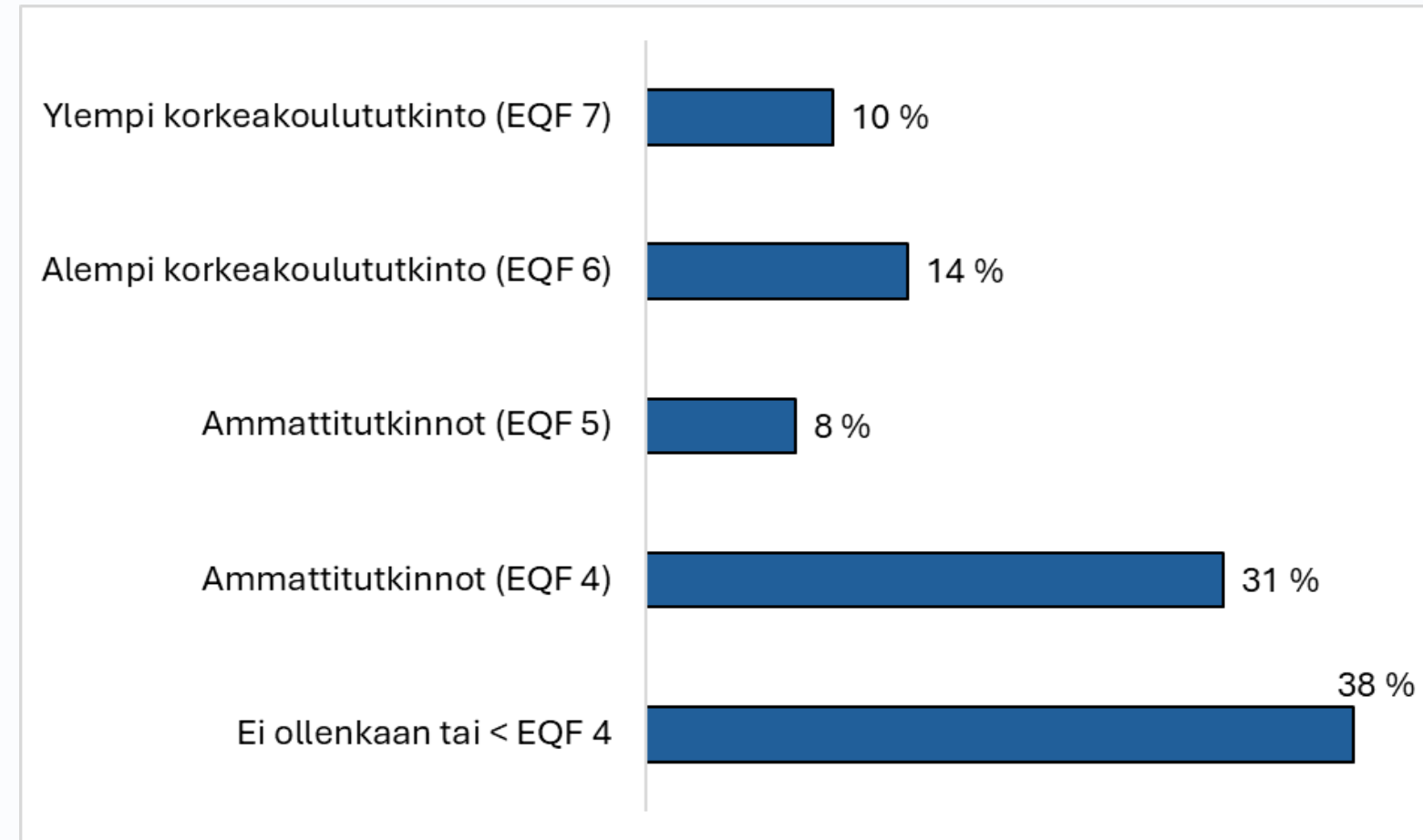
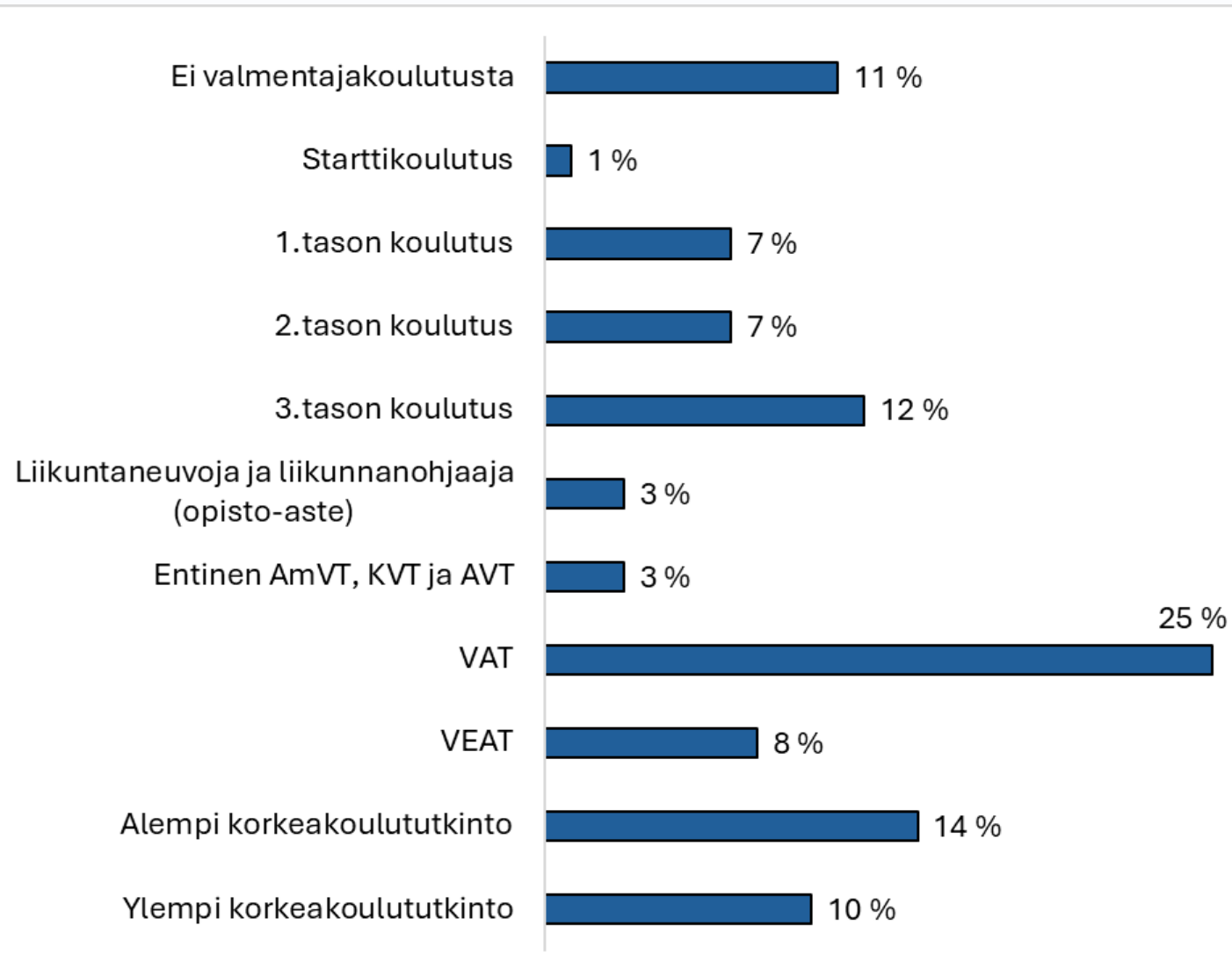
valmentajakoulutusta
suoritettu keskimäärin

Vaihteluväli 0–8

Yleisimmät valmentajakoulutukset olivat 1.–3. tason lajiliittokoulutukset ja
valmennuksen ammattitutkinto (VAT)

Korkein valmentajakoulutus

*EQF = European Qualifications Framework

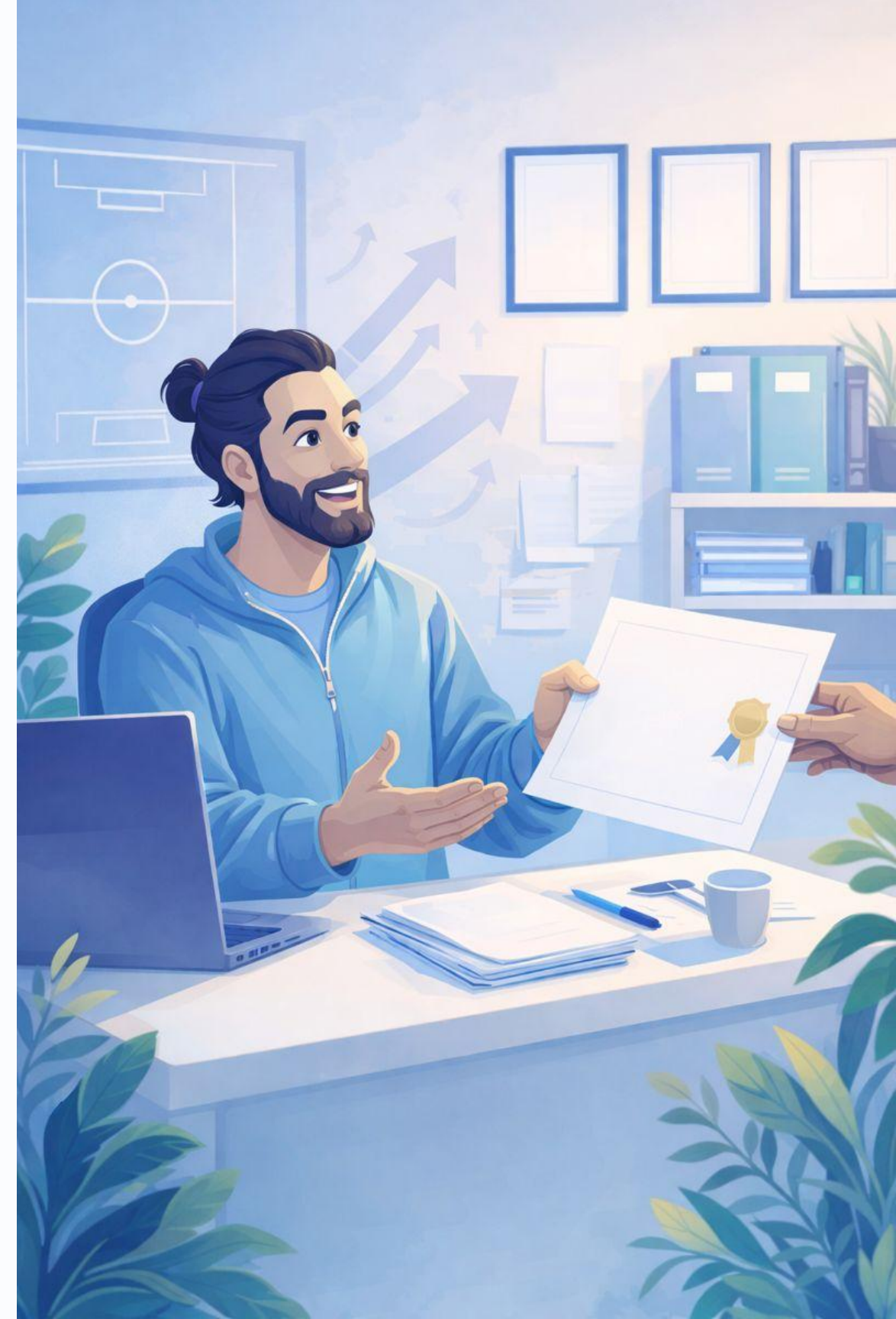
Halukkuus nostaa koulutustasoa

64 % haluaa nostaa koulutustasoaan

- Ammatillinen kehittyminen
- Oman osaamisen päivittäminen
- Motivaatio ja oppimisen mielekkyys
- Urakehityksen tukeminen

36 % ei halua tai ei osaa sanoa

- Ajan ja/tai motivaation puute
- Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen
- Nykyinen koulutustaso koetaan riittäväksi
- Eläkeiän lähestyminen
- Ei vaikutusta uraan tai palkkaan

Osaamisen itsearviointi

Tiedän, mitä osaan

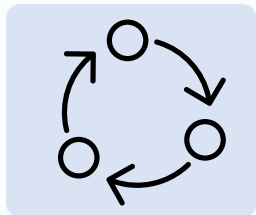
92 % valmentajista arvioi tuntevansa osaamisensa täysin tai pääosin

Tyytyväinen osaamiseeni

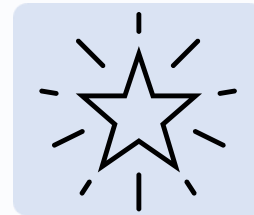
55% on täysin tai pääosin tyytyväisiä tähänhetkiseen osaamiseensa.

Ajan tasalla

97 % kokee pysyneensä alan muutoksissa mukana

Arvostettu

91% kokee, että heidän osaamistaan arvostetaan toimintaympäristössä.

Valmentajat arvioivat osaamisensa vastaavan toimintaympäristön vaatimuksia keskiarvolla 8,5/10.

Jatkuvan oppimisen merkitys

Työelämän muutos

Muun muassa digitalisaatio, ammattien uudistuminen ja toimintaympäristöjen muutokset lisäävät osaamisen päivittämisen tarvetta.

Pitkät työurat

18-vuotiaan odotettavissa oleva työvoimaan kuulumisaika on noin 39 vuotta ⁽¹⁾. Valmennusurat voivat kestää yli 50 vuotta.

Työssä oppiminen

Jopa 80 % työuran aikaisesta oppimisesta tapahtuu työssä oppien ⁽²⁾.

Valmentajien osaamisen kehittäminen

Pitkäkestoinen prosessi

Valmentajan kehittyminen jatkuu koko valmennusuran ajan ⁽¹⁾.
Huippu-urheilijoiden valmentajilla on ominaista vahva tiedonjano ja halu jatkuvaan kehittymiseen ⁽²⁾.

Valmentaja kehittää osaamistaan erityisesti arjen valmennustilanteissa, joissa reflektointi on keskeinen keino oppia ⁽³⁾.

Oppimisen muodot

Uraansa aloittaville formaali koulutus tarjoaa perustaidot. Kokemuksen karttuessa non-formaali ja informaali oppiminen nousevat keskeisiksi. ⁽²⁾

Valmentajat oppivat monin eri tavoin. Kokemuksen karttuessa informaalinen ja non-formaalinen oppiminen nousevat keskeisimmiksi oppimisentavoiksi ⁽¹⁾.

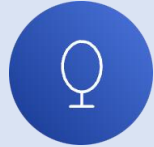

Oppiminen, reflektointi ja työn suunnittelu

Tiedän, miten opin

87 % valmentajista raportoi tietävänsä, miten oppii parhaiten.

Reflektoin työtäni

71 % raportoi refleктоivansa työssä oppimaansa säännöllisesti.

Asetan tavoitteita

79 % raportoi asettavansa oppimistavoitteita työlleen.

Työn suunnittelu

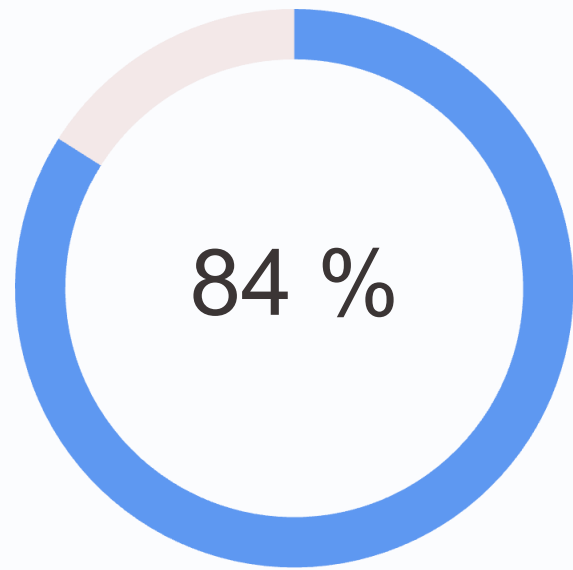
Vain 46 % raportoi kokevansa voivansa suunnitella työtään oppimisen näkökulmasta.

Kehittämissuunnitelma

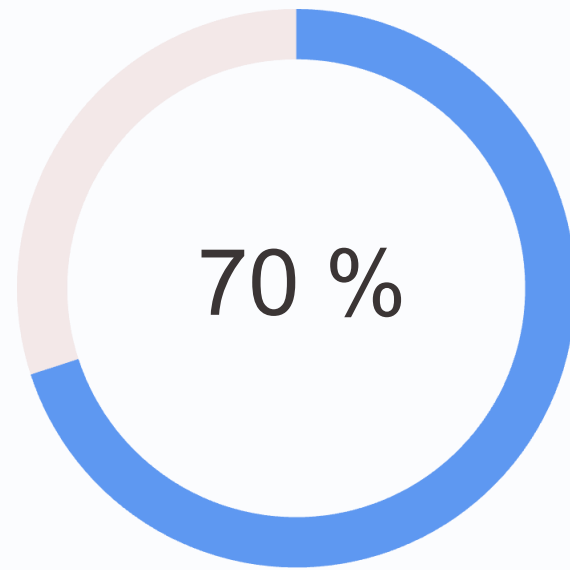
26 % valmentajista raportoi, että heillä on henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma.

Tieto koulutusmahdollisuuksista

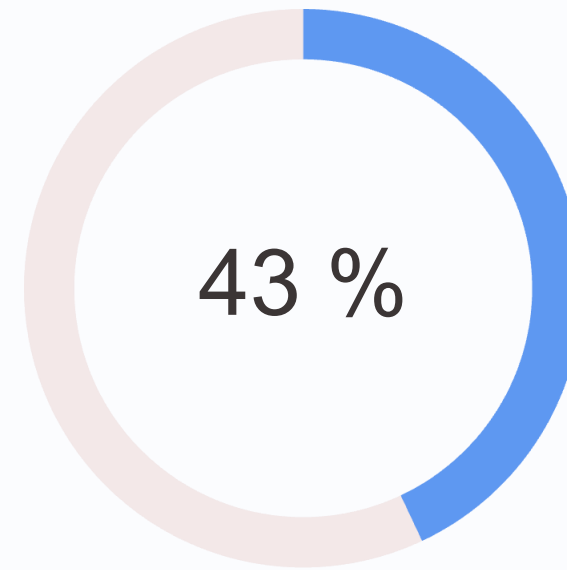
Lajikoulutukset

Tuntee pääosin oman lajinsa
valmentajakoulutukset

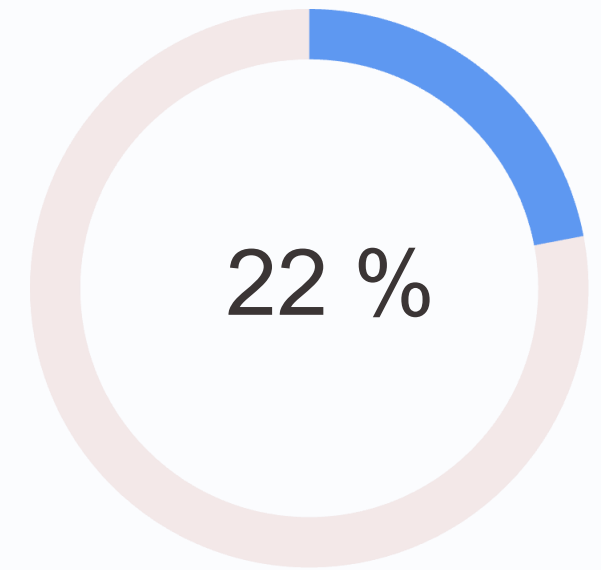
Ammatillinen tarjonta

Tuntee pääosin ammatillisen
koulutustarjonnan

**Avoimen korkeakoulun
tarjonta**

Tuntee pääosin avoimen
korkeakoulun tarjonnan

**Kansainväliset
mahdollisuudet**

Tuntee pääosin kansainväliset
mahdollisuudet

Parhaat osaamisen kehittämisen tavat valmentajien raporttoimana

Vuorovaikutus kollegoiden kanssa

Työskentely ja vuorovaikutus muiden valmentajien ja asiantuntijoiden kanssa.

Koulutukset ja seminaarit

Osallistuminen koulutuksiin, seminaareihin, työpajoihin ja teemapäiviin.

Käytäntö ja arkivalmennus

Oppiminen päivittäisen valmennustyön kautta käytännön tilanteissa.

Tuki osaamisen kehittämiselle

Aika

48 % kokee, ettei heillä ole riittävästi aikaa osaamisen kehittämiseen.

Urheiluakatemian tuki

73 % kokee, että urheiluakatemia tukee osaamisen kehittämistä tarjoamalla yhteisön ja organisoituja kohtaamisia.

Työnantajan tuki

76 % kokee, että työnantaja tukee osaamista mahdollistamalla koulutuksiin osallistumisen ja tarjoamalla resursseja (aika, raha).

Kehitystoiveet

60 % toivoo lisää tukea, kuten:

- kv toimintaa / vaihtoja ja vierailuja ulkomaille
- tiedotusta ja avoimempaa viestintää mahdollisuuksista
- mentorointia / sparrausta / vertaistoimintaa / verkostoitumista.

Tämänhetkiset osaamistarpeet

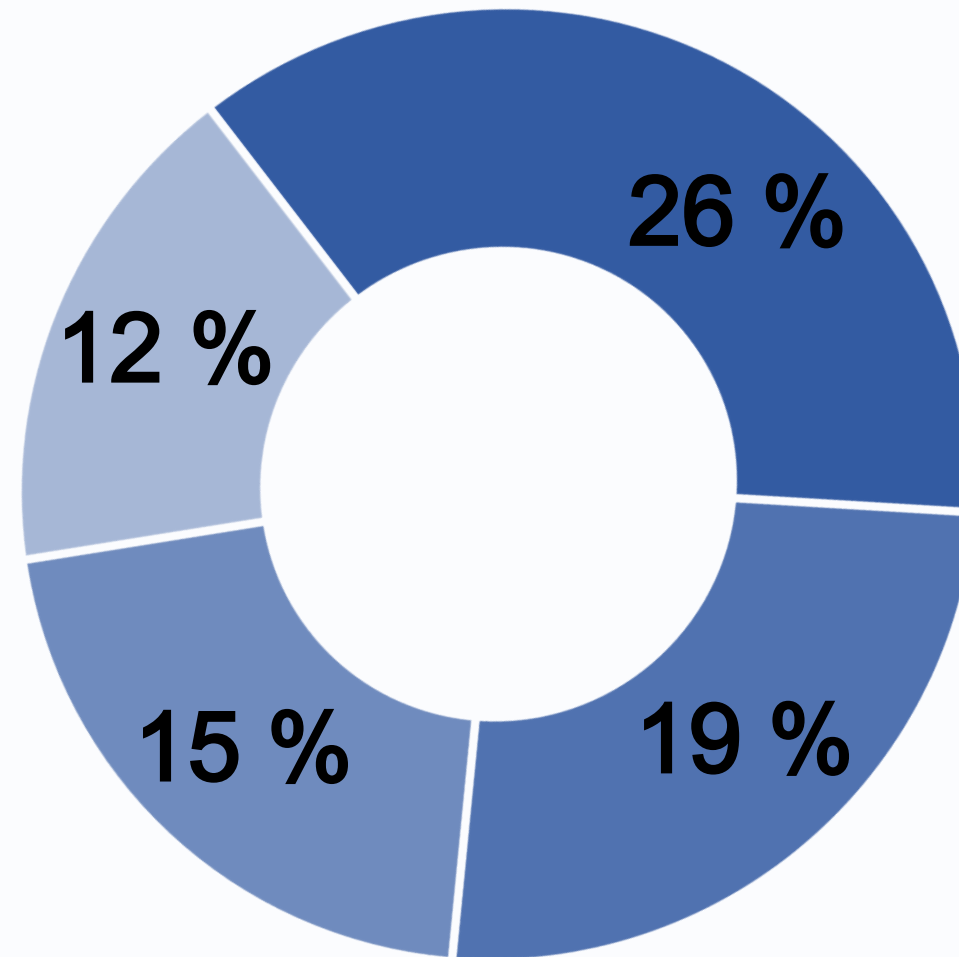
Valmentajien raportoimat osaamistarpeet jakautuivat neljään alakategoriaan

Liikuntatieteet

kuten fysiologia, biomekaniikka,
psykologia, valmennustieteet

Ihmissuhteet

kuten vuorovaikutus, kyky ylläpitää
ja rakentaa suhteita, johtaminen

Valmennusteoria ja -menetelmät

kuten valmennuksen periaatteet,
suunnittelu, toteutus

Lajitieto

kuten lajin säännöt, taidot,
tekniikat, vaatimukset, lajin
erityispiirteet

Tulevaisuuden osaamistarpeet

95 % valmentajista uskoo, että valmennustyö muuttuu viiden vuoden aikana. Muutokset liittyvät urheilijoiden lähtökohtiin sekä yhteiskunnallisiin ja teknologisiin kehityssuuntauksiin.

Teknologia ja data

Data-analytiikka, analysointi- ja mittauslaitteet ja tekoälyn hyödyntäminen valmennuksessa

Liikuntatieteet

Fysiologian, biomekaniikan, valmennustieteen osaamista ja perusliikuntataitojen opettamista

Holistinen valmennus

Kokonaisvaltainen lähestymistapa, hyvinvointi, kyky tunnistaa urheilijan yksilöllisiä tarpeita

Vuorovaikutustaidot

Tunne- ja vuorovaikutustaidot moniammatillisessa ja kansainvälisissä tiimeissä ja erilaisten urheilijoiden kohtaaminen

Yhteenveto

Vahvuudet

Korkea koulutusmotivaatio, vahva itsereflektio, monipuolinen kokemus

Kehityskohteet

Koulutustason nosto, yhtenäiset nimikkeet, osaamisen seuranta, tietoisuuden levittäminen eri koulutusmahdollisuuksista

Toimenpiteet

Systemaattinen tiedonkeruu, joustavat koulutusmallit, työnantajatuki, työn suunnittelu, kehittämissuunnitelmien tekeminen

Valmentajien osaamisen kehittäminen vaatii yhteistyötä valmentajien, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien välillä